

8	December	KERSTE KWARTIER.
16	"	VOLLE MAAN.
23	"	LAATSTE KWARTIER.
30	"	NIEUWE MAAN.

13	ZATURDAG	's morgens. 3-45	av. 9-45
14	ZONDAG	4-30	10-30
15	MAANDAG	5-15	11-15
16	DINGSDAG	6-00	12-00

SURINAAMSCHÉ COURANT.

A°. 1834.

ZATURDAG, DEN 13ten DECEMBER.

N°. 100.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

Tot nariet van het Publiek dient, dat Z. M. Korvet *PALLAS*, gecommandeerd door den Kapt. ter Zee, D. BUIJS, de reis naar *Carapao*, over de Eilanden *St Eustatius* en *St. Martin*, op den 14ten dezer zal aannemen, en dat de Brievenzakken voor gemeente Edanden, op Zaterdag den dertienden dezer, des middags ten een uur, zullen worden gesloten.

Paramaribo, den 10 December 1834.

De Tweede Commissie ter Gouvernements Secretarij, belast met de waarneming der Posterijs,

A. P. TIRION,

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

Den 11 December 1834.

Heden zijn in ondertrouw opgenomen:

LOUIS, MATHEUS, FEH. Kanonier der tweede klasse bij het 1°. Bataljon *Kampagne Veldartillerie alhier*, Jongman, geboren te *Maastricht* en MARIA, ANNETTA, BERTLING. Wed. van wijle den Kanonier der tweede klasse JACOB WILHELM (WILMZEN), geboren te *Bremen* en beiden alhier woonachtig.

In kennisse van mij,

De Ambtenaar van den Burgelijken Stand,

A. P. TIRION.

2de Commissie.

ADVERTENTIËN.

AANBESTEDING VOOR HET JAAR 1835.

De Administrateur van Financien, zal onder nadere goedkeuring van zijne Excellentie den Gouverneur Genraal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de levering der gedurende het jaar 1835, voor het Gouvernement alhier benodigde diverse artikelen, als:

Versc'h Vleesch; Gevogelte; Bananen; Roode- en Maderawijn; Suiker; Thee; Koffin; Boter; Stoffgaren; Kleederagien; Kantoor- en Schrijfbuizen; Licht- en Brandstoffen; Bouwmaterialen; Timmer-, Metzel-, Smids-, Kuiper- en Veldgereedschappen; enz., —

nader vermeld op de specifieke lijsten, welke voor de gegadigden, benevens de konditien en voorwaarde waarop het Gouvernement genegen is, de bedoelde levering aan te besteden, ten lokale der Financieële Administratie ter visie liggen; zullende aldaar de verzegelde inschrijvings biljetten, vergezeld van de vereischt wordende monsters, worden aangenomen, tot des namiddags twee uren van Dingsdag den drie en twintigsten dezer maand.

Paramaribo, den 10 December 1834.

De Administrateur voornoemd,

CH. LEERS.

TRANSPORTEN.

Den 8ten December 1834. H. KLINT qq. Vrouwe JUDITH SUSANNA GODEFROY en JACOB CONSTANTIN VEREUL, te *Amsterdam*, aan JAN JACOBUS GODEFROY, van 1/8 en 3/4 aandelen in de Plantagie *Ephrata en Lemmerkamp*, c. a., gelegen aan de rivier boven *Ottioa*.

Idem. ALFRED J. H. BERTHOUD, aan M. L. BARNET, van den Grond *Bosseelust*, gelegen aan het gedolven kanaal van *Matappica*, tuschen de Gronden *Kleine Verwachting* en *George Hendrik*.

Idem. Exploiteur bij het Gerechtshof, aan J. A. VOIGT, van het Huis en Erf, aan de Voorstad *Zwarte Zand*, L. A. N°. 114, aangekomen hebbende F. J. THIEL.

Idem. Denzelven als voren, aan C. F. MARQUARD, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, L. D. N°. 486, aangekomen hebbende MARJANNA JUDEO, eerder Weduwe van J. S. GOEDSCHALK, thans Huisvrouw van S. PIENSKY.

Denzelven als voren, aan JOHANNA HELENA WOLFF, van de Erven en daarop staande Gebouwen, aan de *Margdensiraat*, bekend onder L. D. N°. 349 en 350, aangekomen hebbende LUCRETIE van LOBO.

Idem. De Weduwe ISAK ABRAHAMS gebore *SCHLESING*, aan GRACIA DE MEZA geb. JESSURUN, van het Huis en Erf, aan de *Saramaccastraat*, bekend onder L. D. N°. 572.

H I J P O T H E E K.

Den 11^{den} December 1834. LOUISA ROMAN geb. CARTER. *Eerste Hypotheek*, ten behoeven C. L. G. LINCKERS qq. G. BERGMAN, te vestigen op de Erven en daaropstaande Gebouwen, gelegen aan de *Waterkant*, bekend onder L. A. N°. 63, en aan de *Gravenstraat*, bekend onder L. A. N°. 4.

Paramaribo, den 11 December 1834.

WENTHOLT,

jung. Griffier.

(44025)

Publieke Inschrijving, ter *Kuratsels Kamer* op:

Tien balen schone KATOEN van de Plantagie *Welgelegen*; alwaar de inschrijvings biljetten zullen worden aangenomen, tot Woensdag den 17^{den} dezer, des voormiddags elf uren. —

Paramaribo, den 12 December 1834.

De Scriba van de Commissie,

R. GOLLENSTEDE

(47598)

Werd gevraagd voor Plantagie *Bentshope*, SUIKER RIET TOPPEN, voor een honderd en vijftig Akkers Land om te worden beplant; Adres ten kantore van den ondergeteekende op *Combé*.

Paramaribo, den 12 December 1834.

C. J. FARWELL qq.

(44029)

SCHEEPSTUJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 10^{den} dezer, de Nl. Am. Brik *Fame*, Kapt. F. Nickerson, van *Wilmington*.

NIEUWSTUJDINGEN.

EXTRACTEN uit de NIEUWE AMSTERDAMSCHÉ COURANTEN, tot en met 4 October.

FRANKRIJK.

Men spreekt thans veel over een proces, dat nog al van belang voor de geneeskundige wereld zal zijn. De graaf de la Bourdonnaye is onlangs door eenen geneesheer van den steen genezen. Na hem vruchteloos om de rekening verzocht te hebben, heeft de graaf hem ten laatsten drie duizend franken gezonden. Daarop heeft de doctor geantwoord, dat die som hem te klein voorkwam, en, voluit geschreven, tien duizend franken geëischt. De heer de la Bourdonnaye heeft zes in plaats van tien gelezen of willen lezen, en aan den doctor weder drie bankbiljetten van duizend franken ieder gezonden. Maar de doctor heeft toen andermaal zeer stellig tien duizend franken gevraagd. Ten gevolge van de niet minder stellige weigering van den graaf, om die som te geven, zal de zaak nu voor den regter komen.

In een dergelijk geval, antwoordde de vermaarde *Dupuytren* eenen rijken bankier, die hem 6000 fr. zond: »Ik bedank den heer H.... voor de heden morgen gezonden 6000 fr.; maar het spijt mij, dat zijn Ed. niet liever gewacht heeft om mij alles te gelijk te zenden».

De laatst gemelde geneeskundige is tegenwoordig ziek. Hij wordt voor zeer rijk gehouden; sommigen schatten zijn vermogen op vijf of zes miljoen. Voor het genezen en herstellen van een gebroken been van den heer *Rothschild*, ontving hij eens honderd duizend franken.

DUITSCHLAND.

In de dagbladen vindt men thans het volgende bericht omtrent de pastoor *Wetti* uit Aargau, in Zwitserland, die zich aan het volgende geval heeft schuldig gemaakt:

In November des vorigen jaars heeft hij, door schulden gedrongen, viermaal pogingen aangewend, om den postwagen van Zurich naar Aarau te berooven. Tweemaal is hem zulks gelukt. In den nacht van den 10^{den} Januarij 1834, heeft hij in zijne parochie achtereenvolgende in twee huizen brand gesticht, opdat de vlam ook tot het pastoriehuis zou overslaan, en hij op die wijze schadeloosstelling voor menbels van de waarborgmaatschappij zou verkrijgen. Toegelijkertijd poogde hij ook onmiddellijk het pastoriegebouw in brand te steken. Bij deze gelegenheid kwam een jongentje van 10 jaar, die niet gered kon worden om het leven. Thans begon het gerucht te loopen, dat *Wetti* als dader zou vervolgd worden. Om de verdenking van zich af te wenden, stichtte *Wetti*, door angst en geknield, in den nacht van 6 Februarij brand te Magerwyl, waardoor vijf huizen in de asch geleet werden en weder een mensch het leven verloor. Een meisje redde zich nauwelijks ongekleeft uit hare onderlijke woning; toen zij echter hare ontblooting bespeurde; spoelde zij naar het huis terug, maar vond daar haren dood in de vlammen. Bij de begrafenis van deze persoon kon *Wetti* voor het volk nauwelijks zijne tranen verbergen. Twaalf dagen later stak hij te Wohlenschwyl weder eens schuur in brand, en den 21sten Februarij te Birrhard eens begrafenis, weder alleen met oogmerk, om afleidende vermoedens te verwekken.

Het Metalen en het Ijzeren Kruis.

Het vraegt aan een bestuur, 't welk overtuigd is van zijne onbeduidendheid of van dwaalheid, zich van zoo veel mogelijke hulpmiddelen te ontfangen, ten einde aan die onbeduidendheid eenig aanzien of aan die dwaalheid eenig steunsel tot schraffing te geven. Bij onderscheidene volken heeft men veeftmalen die opmerking kunnen maken bij de lezing hunner geschiedenis: maar vooral ontbreekt het in deze eeuw niet aan stoffe, welke deze en soortgelijke denkbeelden bij ons zullen verwekken. Bevrijd ons door de schrikkelijke middelen van verwoesting, de nu lastig geworden woelingen van dezen revolutionairen ijver te zien afleiden of bekoelen: heeft de Belgische natie zich op nieuw vereerd gezien door de hooge gunstbewijzen van haren gekozen Koning; waar zij tot nu toe door het schuim des volks onder de leiding des bestuurs was bedwongen geworden. Men had vroeger gedacht, dat luisterlijke leesten, dat prachtige eerevaandels en hovaardige toespraken de diepe wonden, door eenen verraderlijken opstand te midden van vrede en welvaart toegebracht, zouden hebben geleeld; doch men had zich bedrogen gevonden.

Daar was angst ontstaan, zonder andere aanleiding daartoe te kunnen vinden dan in de wrongingen van een ontruit geweten; en men trachtte in het gewoel van plunderingen en in de ellende en jammerkreten van de aanzienlijken der natie de niet wel gesmoorde kreet van den inwendigen regeer te dooden; te vergeefs! de natie wordt waardoor toch gebichter aan het bewind, noch belangstellender in hare nieuwe instellingen. Zij blijft altijd even laauw en onverschillig lijdelijk; zij werscht hare vorige welvaart terug, doch zonder eene edelmoedige zelfopoffering te hebben gedaan, toen het tijd was om zich te doen gelden; zij heeft zich laten verwinen en verguizen door het schuim der natie, zij heeft het hoofd gebogen onder het juk en niets gedaan tegen de geweldenaarjen van eenen gewapenden opstand, welke in haren naam plaats greep, welke in haren naam door vreemden werd gezocht, aangemoedigd en volgehouden! De natie werd door zich zelve overwonnen; de aanzienlijken door het grauw; de inboorlingen door vreemden in het nationale kleed — de handel en het fabriekwezen vernietigd door zich zelve. En toch met dat al verweerde men zich niet eens! Indien het dan nu het verachtelijkste volk mag geheeten worden: dat het Belgische volk, aan eer en eed ongetrouw, dan ook verga door eindeloos wee en begraven worde onder den hoon en den smaad van al wat edel denkt, van vriend en vijand! Dat gevoel en die overdenking kan niet altijd verdoofd, kan niet altijd weggeredeneerd werden; in oogenblikken van rust heeft er zoo dikwijls, ja meestal eene terugkeering tot zich zelve, eene gemoedelijke onderzoeking plaats; en dan moeten gevoel en overdenking noodzakelijk elkander in dit punt treffen! — De bonders van de tougels van het bewind in *Belgie* hebben dit dan ook gevoeld, en men moest hulpmiddelen uitdenken, omdat men langs den koninklijken weg de beloftenissen van grootere welvaart, van meerdere vrijheid, van ongekend geluk niet kon vervullen; maar veel eer tot hietoe armoede, onveiligheid, smaad, schande en onzekerheid omtrent bezittingen en leven had uitgerstort gezien over het voorheen zóó welvarend en zóó gelukkig grondgebied. Men heeft gemeend de natie te moeten badriegen door schitterende aanlokselen; men heeft een tegenwigt moeten leggen in de schaal, welker evenaar te veel oversloeg ten voordeele van een vroeger bestuur. HET IJZEREN KRUIS is de vrucht hunner raadslagen. Dit IJZEREN KRUIS, prachtig uitgewerkt, en met goud en zilver opgelegd, zal heerlijker

prijken, dan het zoo eenvoudige, zoo van alle sieraten onthoonde METALEN KRUIS! Het zal een antwoord zijn op de vraag, of men zich schaamt de revolutie-helden te erkennen, waarvan LEOPOLD vroeger met zoo veel lofspraak gewaagde, en die men nu zoo veel mogelijk wil vergeten hebben! — Het METALEN KRUIS moge dan eenvoudig zijn: deszelfs eenvoudigheid strekt ter zijner verhooging, het edele bestanddeel, waaruit het vervaardigd is, heeft geene opsiering noodig, ora de aandacht te boeien: eenvoudigheid is het teeken van reinheid, van waarheid, van deugd; deszelfs geheele zamenstelling getuigt, dat de Nederlandsche natie geene pralerij behoeft, om haar gevoel op te wekken; en men weet, dat de eenvoudigheid van zeden, welke in de handeling des dagelijkschen levens zoo schoon doorblijkt, het zekerste kenmerk is van kloekheid, en van vasthoudendheid aan ingewortelde beginselen. Een volk, dat in zich zelve steun vindt ook de belooning in zijn hart; en het eermetaal op de borst moge het doen indechtig zijn aan het volbrengen van groote daden, en de aandacht en bewondering der vreemden tot zich trekken, maar het wordt er niet door verhoogd. De ware grootheid huist in het hart, en geene uiterlijkheden kunnen die aanbrengeu. Onze voorouders maakten slechts spaarzaam van onderscheidingsteekenen gebruik, en dat nog maar in latere tijden; en desniettegenstaande waren het helden, zoo in de zedelijke wereld als op het oorlogsveld, te land en te water, geacht en gevreesd door vijanden en berisemd de gansche wereld door! Dat trotsche denkbeeld, om een levend gedenkteeken op te rigten, waarvan alle deelnemers aan de damping der onlusten in 1830 en 1831, als even zoo vele steenen zoud n zijn, en dat door de natie was toegejuicht, was te schoon, dan dat het bij het ten uitvoer leggen geene navolgers zoude hebben. Weinig dacht men, dat *Belgie* het zoude durven wagen er den tegenhanger van aan te bieden! Het IJZEREN KRUIS met zijne versierselen, en met zijnen *Belgischen Leeuw*, — opdat de vreemde, die het dragen zoude, toch de hand zoude kennen, die het toereikte, — voor een groot deel uitgereikt aan vreemden, en aan ongeveer een tiende gedeelte der strijdbare bevolking, ten loon voor de medepligtigheid aan de voorbereiding en het tot stand brengen van eenen met moord, plundering, brandstichting verzelden, en door verraad bevorderden gewapenden opstand ter omverwerping van orde en wet ter stoornis van vrede en welvaart, welk een gedenkteeken! En dat kruis zal de borst versieren van hen, die trouw moeten zweren aan hen, die de eer boven het leven moeten stellen, aan hen, die moeten leeren, dat alleen in het open veld, bij het onder de oogen zien des vijands, moed gekenteekend wordt! Ach! men had die kruizen, die zwaar drukken zullen, maar te gelijk met de gevechten bij *Hasselt*, bij *Houthalen*, bij *Bautersen* en voor *Leuven*, met al de snoeverijen van die dagen, tegelijk met de vlugt van LEOPOLD, aan de vergetelheid moeten toewijden!

Nederlanders! onze natie behoeft niet herinnerd te worden door wie het METALEN KRUIS wordt gedragen, of waarom het werd ingesteld, want de geheele natie, en geene vreemden, draagt dat kruis: wij of onze broeders, onze zonen of kleinzonen dragen dit gedenkteeken, waarvan eenvoudigheid en onbevleetheid de schoonste sieraden, en deszelfs gehalte de innerlijke waardij vertoonen als het uitgedrukte beeld van de zedelijke hoedanigheden in het volstandig karakter eener deugdzame, aan orde en wet verkleefde, aan eed en pligt getrouwe natie.

Eene nieuwe Mikroskopische ontdekking, die van een Hydro-Oxygeen-Mikroskoop, haart tegenwoordig te Londen groot opzien. Het bestaat in het toepassen van het door den luitenant Drummond bij zijne trigonometrische metingen gebruikt licht op mikroskopische waarnemingen. Men bragt een' stroom zuurst of gaz

met een' stroom watersstofgaz (het hoofdbestanddeel des waters) in verband en laat die in een verhitte toestand op een massa kalk vallen, waardoor een ten uiterste levendig en schitterend licht ontstaat, dat door eene lens wedergekaatst, eene 10,000 tot 500,000 malige vergrooting, op de wijze van een zonne microscoop op een scherm van 14 voeten in middellijn voortbringt. De levencloze, tot vergrooting gebruikte voorwerpen, bestonden uit stukken van insecten vliengels, zeevisch, hout, haar, enz. Eenige kinderharen verschenen daarop als groote huizen van 2 voet middellijn. In een klein gedeelte van de fijne huid des menschelijken pericardiums, kon men volkomen den loop der slag aderen en aderen zien. De angel van een bij, scheen als een geducht van weerhaken voorzien vier voeten lang waren, en die van een paarden vlieg, zag er als een sabel van twee voet lengte uit. In een druppel water zag men de insecten met elkanderen vechten en bij eenige maskers, welker inwendig zamenstel men door derzelver doorschijnendheid duidelijk kon waarnemen, ondeckte men zelfs de luchtblazen, door middel van welke zij in het water rijzen en dalen. Eenige wormen, die men in slooten vindt, en die in hunne natuurlijke grootte, omtrent de dikte van een draad garen hebben, verschenen als de grootste boa constructor.

Het mikroskoop is onder bestuur van den Heer Cooper, Hoogleraar in de scheikunde, door den Opticus den Heer Carij, vervaardigd. De eerste verklaart voor de aanwezigen de voorwerpen.

ALLE HUWELIJKE ONTSTAAN UIT LIEFDE.

Geen echt, die niet uit liefde ontstaat,
Wat men ook praat!
Voor kwaad;

Waar hij een zij, zij een hij ooit heeft gevond
De min heeft hen verbonden. den,
Al was het cupido niet;
Dat was een fabelfentje.
Loop, jongen! niemand kentje,
Daar kind noch kraai u ziet;

O Neen, dat gaat hier anders
Als HUMEV zijne standers
Voor 't echtlijk paar ontplooit;
Heeft hij geen' kwaden jongen,
Noch pijn, noch kromme sprongen;
Dat tuig gebruikt hij nooit.
Maar dit is wis,
Dat liefde toch de bron van ieders huwelijk is!

Bewijs? wel nu, daar s' KOEN en KEETJE!
Dat zij getruwt zijn, weetje;
Maar 'k sta er ook voor in,
Dat niets, den zuivre min,
Hen beide elkaar deel toppen,
Maar ook elkander foppen.

Want KEETJE wilde een' man.
O n't huis slech's uit te komen;
Toen heeft zij KOEN genomen,
(Wie, die 't ontkennen kan?)
Niet uit *verloofien* zin;
Maar toch — uit vrijheidszin.

En KOEN?.. Wel nu, die dacht
„Ik kan die zoete vracht
„Wel op mijn sehouders laden;
„Kom, kom! een half miljoen
„Geldt ligt een' enklen zoen;
„'t Kan, baat het niet, niet schaden.“

Hij nam haar, als een steen zoo koud;
Maar toch uit *liefde* — tot haar goud.

Ter Drukkerij van GZUZTERS SERRES.